

Sifilis József felvétele

Jelenet az előadásból. Balról jobbra Tibay Kriszta, Krasznói Klára, Gyimesi Kálmán, Domahidy László és Turpinszky Béla

Csinom Palkó

Bemutatták Farkas Ferenc daljátékát
a szabadtérin

Nem rossz tudni, a valószínűség szerint Ersekújvár bevételét követően a színházban az előadások között a *Csinom Palkó* című daljáték szerepel. A művet Farkas Ferenc írta, és a színházban a legújabb előadások között szerepel. A művet Farkas Ferenc írta, és a színházban a legújabb előadások között szerepel.

nyomban rükkverben visszafarolt, s a derék mézeskalácsos híres-dalos mondókáját elnyomta a körülállók marasztaló igyekezte.

Amitől még tartani lehetett: hogyan bírkóznak meg énekesi dolgukkal a prózai színészek? Segítségül ott volt persze a szabadtéri erősítő berendezése — mindez azonban olykor hatástalan maradt. Örséből és Kati lányából (Tibay Kriszta, Krasznói Klára) például alig hallatszott valami, de az egyébként sem rezetorkú Agárdi Gábor is beleízzadt az énekleckébe. Szerencsére kivételes karakterizáló tehetsége — és a mellette daloló széphangú lánya, a szerepe szerint veleéneklő operista Berdál Valéria — átszűrte a nehéz pillanatokon, így Agárdi szellemes játéka végeredményben nagy sikert aratott. Kellemes meglepetésre új oldaláról mutatkozott be a kitűnő Bessenyei Ferenc. Azt vártuk, várjuk tőle, hogy remek Dózsa lesz Illyés Gyula színpadán, de hogy ilyen Balogh Ádámot is tud, igazán csak felfokozó elismeréssel szólhatunk róla. A címszereplő szegénylegény Palkó és Jankó élettel, vérrel és figúrával, Turpinszky Béla és Gyimesi Kálmán megformálásában, ők Farkas Ferenc ideális hősei, de Zsuzsika némileg halványabb

Az idei műsorban úgynevezett nagy közönségdarabnak szánták. Csengő-bongó, füstfelhős, lövöldözős attrakciónak, kacsalábon forgó várral, regényes tájakkal, lovas szekérrel és lovas vitézzel, kardok villogásával és csatogásával, kastélyi ballal, sátras kurucbárral. Tömtött nézőterrel. Sikert. A Csinom Palkó bemutatóján mindez összejött. S ha igaz (márpedig van benne valami), hogy pusztán díszlettel, világítással, piro-technikával félig csatát lehet itt nyerni, ennek a görögötűz előadásnak alig maradt több dolga, mint a csata másik feléért megküzdeni.

Varga Mátyás színpadképe (Márk Tivadar jelmezeitől fölérőstve), olyan naturalisztikusan bőkezű, hogy légtérben kedvére mozoghat főszereplő és statiszták, kardos vitéz és szerelmes kapitány, egy ember, tíz ember, száz és száz. Nem csoda, ha hosszú évek után ismét fölbukkant a ló is e színpadon. Háromszori jelenése volt, s a rendező, Horváth Zoltán még nem tudta, hogy türelmét próbára tenni kockázatos. A balga állat, melyből mára tán virsli maradt, alig bandukolt be Rosta Mártonékkal az első felvonás kellős közepébe,

Amikor az idei fesztivál szereplőinek fényképeit ki-tették a Károlyi utcai szervezőiroda kirakatába, hogy-hogynem Turpinszky Béla fényképére Nikola Gyuszelev nevét írták. A tévedés hamar kiderült, magam is

szereplehetőségeiben is talál nagy pillanatokat Horváth Eszter, Domahidy László Tyukodija és Gregor József bandavezére képes elhitetni az öreg harcmedvék életformáját. Tetszett Fogarassy Mária bájjárling-grófnéja, Bicskei Károly (Koháry gróf) drámaszigorú tartása, meg néhány percben is az a bravúros reszketés, amivel Janka Béla tette nevetségessé Kucug Balázs labancérezelmeit. Persze szafos alakok valamennyien színpadon, Mentés József Rézangyala, vagy Marosi Károly Göcs Pistája, Kovács János és a többiek perszerepe — a vezénylő Farkas Ferenc, és a rendező Horváth Zoltán lát-hatólag dolgozott velük. Barkóczy Sándor balettséi pedig óramű pontosan be-hozták a vastapsokat.

Amit egyáltalán elgondol-kodtat, az a szemlélet. Az árnyalatnyi különbség, mely elválasztja a Csinom Palkót például a János vitéztől, s közelíti például a Hányhoz. Még a szabadtéri nagy stí-luskohójában is.

Nikolényi István

Történetek a térről

A szabadtéri játékok és a sült kolbász, most már úgy tűnik, elválaszthatatlanok egymástól. Amikor tavaly a Trójai nők próbái folytak, valóságos fokhagymás illat-felhők kavargtak a színpad fölött. A dühös kolbászszagáradat gyomrot kor-gatva, így csiklandozva győzött le a színház és em-bereket. Latinovits Zoltán, az egyik főszereplő, idege-sen tekintgetett a büfé felé, majd amikor már végképp nem bírta tovább, így fa-kadt ki:

— Könnyörgöm, gyerekek, ha nem hoztok mustárt, ke-nyeret, gyomorrontást ka-pok!

Amikor az idei fesztivál szereplőinek fényképeit ki-tették a Károlyi utcai szervezőiroda kirakatába, hogy-hogynem Turpinszky Béla fényképére Nikola Gyuszelev nevét írták. A tévedés hamar kiderült, magam is

szóltam, hogy cseréljék ki a névaláírásokat. Néhány nap múlva Pesten összehívtam Turpinszky Bélával.

— Képzeld csak, Szegeden összecserélték a fényképet Gyuszelevével.

Turpinszky rám nézett.

— „Nocsak” — mondta afféle „csinomos” mosoly-lal, majd hirtelen elkomo-rodott az arca:

— Csak legalább a fizeté-sünket is összecserélnék!

Csemer Géza

Férfi statisztákat

A DÓZSA GYÖRGY C. DRÁMAHOZ
még felvesz

A SZABADTÉRI JÁTEKOK IGAZGATÓSÁGA
Jelentkezés: hétfőn délután 6 órakor, a Dóm téren.

Az elmaradt kézfogás

Beszélgetés Somogyvári Rudolfal

A színpadon általában az intellektuális elnyomót szok-ja életre keltetni. A hideg esz és a kegyetlenség erős kéz emberét. A hatalom és fölény mindig és minden-áron győző birtokosát. Azt, aki nemcsak a győzelmet, hanem a vert ellenség tel-jes megsemmisítését is pon-tosan megtervezi, végrehaj-tja.

Nem berzenkedem az ellen, amivé a színpadon nap nap után lennem kell. Legfeljebb néha eltűnődöm a helyzet hihetetlen furcsa-ságán. Az életben ugyanis — lámpalázis vagyok, az általam játszott típusnak épp az ellenkezője. Ez, a korábban bénítóan erős bel-ső bizonytalanság vitt a pá-lyára. Családi tradíció nem volt, csak nagy meglepke-nés. Megirigyeltem a színé-szeket, azt hogy jól tudnak beszélni, s biztosan mo-zognak a legkülönbözőbb helyzetekben. Ennek képe-ségét akartam én is maga-mévá tenni. Általában a művészet szokott az élettől tanulni, én a művészettől ta-nultam meg az életet. A színpad halálos biztonságot adott nekem, úgy éreztem, és ma is úgy érzem, rajta naponta pár órát rizikó nél-kül élhetek. A színháznak köszönhetem, hogy ma már odakinn is „be tudok lépni egy ajtón”, sőt néha „rög-tönzésekre” is vállalkozom. Zápolyában is — aki Illyés Gyula Dózsa György című drámájának szabadtéri be-

mutatóján leszek — szinte minden megvan, ami belő-lem hiányzik. Ez a figura — bár Dózsa győző ellenfele — nem egyértelműen negatív. Ez az izgalmas benne. Ne-ki is van egy saját igazsá-ga, saját elképzelése az or-szág megmentésére. Reálpo-litikus. Akár az ördöggel is hajlandó szövetkezni a ma-ga és az ország érdekében. E kettő nála egybeesik — ennyiben volt különbség fő-úri társainál. Messzibb és vi-lágosabban lát, mint közü-lük bárki más. Szívesebben ajánl kezet Dózsának, mint Báthorynak. Persze ez nem baráti jobb, hanem amolyan „dialektikus” kéznívűtás. Mögötte ott van a kor és az adott történelmi helyzet megannyi sötét machináció-ja.

Illyés-darabban játszani színésznek igen megtis-zelő feladat. Erre egyszer már volt alkalmam: az el-múlt szezonban a Víg-szín-házban a Tiszták bemutató-ján én játszottam az albi-genseket leigázó francia hadvezér, Des Arcis szere-pét. Izgalmas és szép mun-ka volt a mű „modern klasz-szikus” szövegét megtanulni. Tömény próza ez, sajátos, titokzatos erejű nyelv. Ahogy Bátyi Lajos mondta, meg kellett tanulnunk „Illyés Gyulát”. A szegedi szabadtéri színpadon, a mos-tani Illyés-bemutató színé-lyén még soha nem játszo-tam. Ezért jártam az első napokban izgatott kíváncsi-sággal a Dóm teret. A vá-

rost pedig azért, mert pó-lyám egy szakasza fűződik hozzá. Huszonöt éves ko-romban, 1941-ben ugyanis egy évadoz a szegedi szí-nháznál töltöttem. Tavaly már kaptam meghívást nyárra Szegedre. A Trójai nőkben játszottam volna az egyik férfi főszerepet, ám akkorra már meg volt szer-vezve a nyaralásom. Az idei előadás — úgy érzem — szerencsés csillagzat alatt születik. A szerepeket job-ban ki lehetett adni, mint egy társulaton belül, legyen az akár a legerősebb is. A vállalkozás nagysága és fon-tossága valamennyiünket lel-kesít. Illyés mindig a má-nak és nekünk ír, bárme-lyik korbá helyezze is da-nyibjai cselekményét. A ma-nak írt a Tisztákban, a mai magyarsághoz szól a Dózsa Györgyben is. Csak figyelni kell üzenetére.

Csaplár Ferenc

Emlék-pénzek bemutatója

Kissé szerencsétlen volt az időpont és nagyon nagy a meleg tegnap délután három órakor, amikor a Ju-hász Gyula Művelődési Központban megnyílt A vi-lág emlékpénzei című nu-mizmatikai kiállítás. Min-denesetre erre a két dologra lehet következtetni a gyér közönség láttán. Pedig so-kat vésztettek a hiányzó-k. Dr. Mihály József köszö-nőjében méltatta a művelő-dési központ gyűjtőklubjá-nak szorgalmas, becsületes munkáját, melyet e mostani, harmadik kiállításuk is fé-nyesen bizonyít.

Dr. Csongor Győző, a Mó-ra Ferenc Múzeum igazga-tóhelyettese nyitotta meg a kiállítást. Az emlékpénz je-lentőségéről, alkalmi célza-táról és esztétikai értékeiről szólt, majd felvillantotta az emlékpénz történetének né-hány állomását. Rögtönzött tárlatvezetésen ismerked-hettünk meg, kerülhetünk közelebb ehhez az érdekes, tanulságos és gyönyörködte-tő hobbyhoz. Albániától Zambiáig vonulnak fel a szebbnél szebb érmék, me-sélve hazájukról, áruklodva a nép temperamentumáról, történelméről, társadalmá-ról, művészetéről. Az emlék-pénzekből rendezett kiállítást, amelyet 11-ig lehet lá-togatni, prospektusok, ka-talógusok, plakátok egészítik ki.

Dr. Csongor Győző, a Mó-ra Ferenc Múzeum igazga-tóhelyettese nyitotta meg a kiállítást. Az emlékpénz je-lentőségéről, alkalmi célza-táról és esztétikai értékeiről szólt, majd felvillantotta az emlékpénz történetének né-hány állomását. Rögtönzött tárlatvezetésen ismerked-hettünk meg, kerülhetünk közelebb ehhez az érdekes, tanulságos és gyönyörködte-tő hobbyhoz. Albániától Zambiáig vonulnak fel a szebbnél szebb érmék, me-sélve hazájukról, áruklodva a nép temperamentumáról, történelméről, társadalmá-ról, művészetéről. Az emlék-pénzekből rendezett kiállítást, amelyet 11-ig lehet lá-togatni, prospektusok, ka-talógusok, plakátok egészítik ki.

Enyedi Zoltán felvétele

Részlet a virágkiállításról

Tegnap, szombaton délbén nyitották meg Szegeden a Mérey utcai iskola termei-ben a nemzetközi meghí-vásos hagyományos virágki-állítást. Vágottvirág-külön-le-gességeiben, érdekes meg-oldásokban, a fővárosi ker-tészet dáiaparádéjában, a budapesti kertészeti válla-lat rózsafajta gyűjteményé-ben, a Szegedről elnevezett rózsza különlegességében, Sasad gladioluszgyűjtemé-nyében gyönyörködhetek a megnyitóra érkezettek. Fi-gyelemre méltó a balota-szállásai kiállítása; két na-pig terepárával gyűjtöget-tek össze az ötven vadon-termő gyomnövényt, hogy bemutassák, mit termett a nép temperamentumáról, történelméről, társadalmá-ról, művészetéről. Az emlék-pénzekből rendezett kiállítást, amelyet 11-ig lehet lá-togatni, prospektusok, ka-talógusok, plakátok egészítik ki.

Dr. Ormos Imre nyugal-mazott egyetemi tanár, két-szeres Kossuth-díjas meg-nyitójában utalt az ember, s a virág összhangjára, hi-szen lakóhelyét, környeze-tét széppé varázsolja, az esztétika elengedhetetlen tartozéka az életnek. Más-részt a nemzetközi jellegű kiállítás a népek barátságát is szolgálja. A megnyitón

megjelent Nagy István, a Hazafias Népfront Csong-rád megyei bizottságának el-nöke, és Hofgesang Péter, a népfront városi bizottságá-nak titkára. A bíráló-bizottság 11 különdíjat, 9 első, 8 második, és 8 har-madik díjat, 32 dicséret ok-levelet adott ki. A kiállítók közül 18 vállalat, 8 in-tézmény, 6 tévész és 13 ma-gánszemély anyaga került a látogatók elé. Romániából, Jugoszláviából és Cseh-szlovákiából 2—2, Hol-lan-diából pedig egy kiállító jött el Szegedre.

A cserepes dísznövények kategóriájában igen jól sze-repelt és különdíjat nyert az orosházi-békési vetőmag-vállalat. A szegedi Felsza-badulás Tsz levél dísznövé-nyeiért első helyet kapott. A TIT galambtenyésztő szakköre első ízben Szeged-en, a Tisza-híd aluljárójá-ban röp-, dísz-, és haszon-galamb-kiállítást rendezett. Kétszáznegyven galambot mutatnak be a lelkes te-nyésztők. Kilenc tenyésztői nagydíjat, 11 shampion-díjat, 2 díjat fajtára, egyet pedig színre adott ki az öt-tagú bírálóbizottság.